

REDACTIA

Dez. Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună .. 2 "

Nr. 1 de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRATIA

Dez. Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

Pe un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Industria noastră de casă.

(*) Dacă lumea mare a mai stat la îndoială asupra neîntrecutului talent al țăranelor și țărancei române în ce privește lucrul de mână, expoziția națională din București desigur că a convins pe toți despre acest mare adevăr.

Dela apariția Albumului-Comșa încoaci, în care s'a colectat tot ce este așa zicând *artă* în industria de casă a țărânelor române, lumea mare a și luat de altfel cunoștință despre talentul și îndemânarea țărânelor române. De vre-o doi ani încoaci nici nu este revistă mai mare germană, și chiar franceză, care să nu fi publicat articole și desemnuri privitoare la industria de casă a țărânelor române. Mai mult chiar: în orașele mari germane, la Viena și Berlin, s'au înstituit ateliere în cari se lucrează, după modelul țesăturilor române colectate întâia oară în Albumul-Comșa, tot felul de obiecte cari până acum se găseau numai în casă românească. Și au o căutare colosală aceste obiecte. În casele aristocrației află covoare și perdele parcă ar fi țesute în vre-o comună românească, iar damele din lumea mare stau la gherghel și se îndeletnicesc cu lucrări pe cari lumea mare le-a învățat dela țărâna română!

Fără îndoială, aceasta este o mândrie pentru noi, după cum a fost noroc când M. Sa Regina României văzând frumusețea deosebită a lucrurilor de mână țărănești, le-a introdus la Palat și peste tot, a făcut ca în România industriei de casă a țărânelor să i-se dea grija și importanța cuvenită.

Simțim însă că la noi nu s'a făcut în destul pentru a se valora munca țărânelor române. Ungurii, de pildă, au un singur sat unde femeile lor se îndeletnicesc cu lucrul de mână: Kalotaszeg, unde se brodează. Cât sgomot nu fac cu lucrurile d'acolo! Nu e casă ungurească, unde să nu afli vre-un obiect dela Kalotaszeg. La noi lucrurile de mână ale țărânelor rămân în sate, nu se face nici un comerț cu ele, măcar că mulți bani ar putea să încaseze țărâni nostri dacă ar furniza la orașe lucruri de mână.

Iată de ce simțim o deosebită plăcere aflând, că la Orăștie se pune la cale înființarea unui atelier pentru lucruri de mână țărănești. Pentru acest scop fruntașul vieții noastre naționale, dl dr. Ioan Mihu, a pus casă la dispoziția comitetului de doamne care aranjază atelierul, și atât d-sa, cât și alți fruntași din comitatul Hunedoarei, s'au angajat să dea cel mai larg și mai generos sprigin pentru realizarea planului laudabil.

Pe eri s'a și convocat la Orăștie o adunare în privința asta. Despre decursul adunării n'am primit încă raport amănunțit. Știm numai, că pentru a pune perfect la cale întreprinderea, a fost la Orăștie și profesorul D. Comșa din Sibiu, care de câți-va ani încoaci și-a consacrat întreaga solitudine acestei chestiuni și pe lângă cele cuprinse în Album, mai are și o colecție neîntrecută de tot felul de lucruri țărănești, săvârșite atât de femei, cât și de bărbați. Pentru a duce la izbândă ideea, a ostenit apoi mult d-na Elena Pop de Băsești măr. Hossu, care după cum aflăm, a cutreierat toate satele din jurul Devei, până la Baia-

de-Criș, precum a adunat informațiuni și din satele celelalte ale comitatului, și peste tot, își face un apostolat din înființarea atelierului de lucruri țărănești.

Se va face astfel pe d'oparte propagandă cât mai largă pentru lucrurile de mână țărănești, pe de altă parte se va ajuta o mulțime de țărânce sărace, cărora li-se va da de lucru. Dar mai presus de toate se va combate, direct și indirect, *curentul păgubitor ce durează deja de mult, ca țărâncele și țărâni nostri să-și părăsească ori împistrițeze portul curat românesc!*

Salutăm cu drag bunele porniri dela Orăștie și ne place a crede, că planul făcut nu numai va fi deplin și bine realizat, dar el va avea o binefăcătoare înrăurire și asupra celorlalte centre românești.

Sufragiul universal în Austria. Se anunță din Viena: Reichsrathul a început discuțiunea specială asupra părții a doua a sufragiului universal. Deputatul Klfac a vorbit contra proiectului. Deputatul socialist Adler, a declarat, că partidul social-democrat pe lângă toată insuficiența, *spirijinește proiectul.* Deputatul Hruby pledează din nou pentru a se acordă drept de vot femeilor, cari plătesc dare. După cuvântul final al referentului Löcker, s'a primit partea a doua a proiectului, în redactarea comisiei. S'a început apoi discuțiunea asupra părții a treia.

S'anunță din Viena: Subcomisiunea proiectului sufragiului universal, a respins *Kanzel-paragrafele* propuse de sloveni și marii germani. Paragrafele Kanzel au fost sprijinite de poloni, guvernul însă le-a abandonat în urma resenzului ce s'a manifestat în public față de ele.

FOIȚĂ ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Despre teatrul nostru.

De Petru Popa.

Intre verile ce-am ajuns pân'aci, nu știu una măcar, care să fi fost umplută cu atâta bucurie, seninătate în toate colțurile și cu trezire de sentimente pretutindenea, ca cea din urmă.

Voia bună a neamului nostru a venit și dela noi, dar vârful însuflețirii, al întineririi sufletești ni-l'au făcut mândrii București cu expoziția măreață, unde omul a găsit izvor de inspirațiune ideală și a aflat bulgăru de aur al *credinții* în mărirea neamului nostru urzit din lacrimi și sudoare.

Serbările culturale le-a început România care toată vârșta a fost gătită ca o mireasă, — le-a urmat orașelul Lipova de pe râpa stângă a Murașului și le-a sfârșit Brașovul cu lumea lui românească. Toate acestea s'au întâmplat din privilegiul adunării Fondului pentru teatru.

E vechiu obiceiul de a se vorbi despre un lucru, când se apropie și după ce s'a făcut. Imprejurarea aceasta — cred — a servit de îndemn unor condeie, să scrie două-trei coloane în afacerea teatrului nostru la a cărui înființare reală se lucrează pe toate căile. Din pricina serbărilor puse la cale, pentru a scurta cu un pas ridicarea Thaliei Române în părțile locuite de români, toate ziarele au consacrat câte-va rânduri discuției de a vedea întrupată ideea cât de grabă. Unul prinde chestiunea de o parte și într'un fel, altul

o ia de alta și cu alt bagaj de dovezi, — înzistând cu plăcere fie-care pentru cărușă croită de condeiu său.

În Nr. 179 al «Tribunei» d. e. se dă o notiță: Asociațiunea fondului ar putea ușor înființa o trupă ambulată, care ar desvolta de pe acum gustul pentru teatru, pregătind astfel public matur pentru edificiul teatral clădit mai apoi...

Ni-se dă și o rețetă amănunțită, înșirându-se cele șase persoane, cari crede necesar a le angaja stabil pentru reprezentații. — Gândul plasat înainte de asta și de alții, luat în sine e norocos, dar dacă desfaci dorința D-sale în părțile alii că-i — *utopică* pentru vremea noastră. Împlinirea acelu vis e anevoioasă din o foarte vădită împrejurare. Și anume, dacă ne dăm seama de fondul teatrului, de intratele aceluia în răstimp de zece ori cinci ani și de cheltuelile avute în tot atâta vreme, — aflăm ușor că crearea de pe acum a rubricii «*plata actorilor*» în socotelile Fondului pentru teatru ar însemna nici mai mult nici mai puțin decât *sleirea* grămăjoarei adunate cu pocloane fără număr. Și anume cum? Așa, că dacă nu lăsăm răslețe cele șase puteri — ci le strângem într'o trupă călătoare, — atunci anual ar fi să se scadă din fond vre-o 12.000 coroane. Dacă acea trupă ar trăi zece ani, ar vântura 120.000 cor. aproape fondul întreg, și noi ne-am alege cu o spumă de nemulțămiri svârșite în lung și în lat. Autorul notiței e însă, cu mult mai plin de nădejdi pentru neamul nostru decât ca să se oprească la aceste cifre sgâțăitoare. El, în bunăta-sufletului său, crede posibil a se susține o trupă călătoare din câștigul reprezentațiilor, până când ținând seamă de numărul mic al auditorului

nostru de prin centre, mai punând apoi la răvaș floarea fără parfum — nepăsarea și recirea publicului dela o vreme pentru piesele gustate odată, — urmează să fii cu puțină credință față de gândul D-sale.

Și ce fericire! Autorul notiței nu se oprește în optimismul său la faptul, că actorii își vor acoperi plățile din câștigul lor prin centrele românești, ci își întinde bunăvoința până la presupunerea, că din «*bani încurși*» o parte să se deie Societății pentru sporirea fondului. Ce delicioasă simfonie și ce — bruscă realitate dacă resfiri lucrul!

Chestiunea aceasta s'a tratat cu atâta bunăvoință și optimism — cred —, dând uitării întâmplarea, că între oameni sunt mulți, mulți îndolenți, nepricepători față de cultul sufletului, — cu atâta sfințenie cultivat de un popor treaz d. e. cel nemțesc. În oazele noastre cărturărești sunt puțini, e aproape disparent numărul celor cari să caute în toată vremea a-și jertfi vreme, ban, pentr'o poleială de sentimente, cu ce datorește un teatru chibzuit, vrednic și hotărâtor. Nici atunci nu s'ar putea avea un bilanț atât de norocos când toți ar fi aprinși de dorul să-și desvolte gustul (înțeleg spuma neamului) pentru teatru, — ci în cazul cel din urmă potența s'ar opri la aceia, că nobila trupă s'ar muta dintr'un orașel într'altul mântuită de deficitul ce destamă o fire simțitoare și supără un suflet cald de actor ori artist.

Vremea în care trăim noi astăzi, nu-i vor e aceia când masa românească *trebuie* trece pe toate căile și un puternic mijloc e: teatru. În âst curent se poștește să se coboare

SITUAȚIA.

Budapesta, 18 Novembre.

Kossuth și partidul kossuthist.

Am semnalat în timpul din urmă toate semnele de nemulțumire, toate glasurile de cărtire ce s'au ridicat în sinul partidului kossuthist.

Ele sunt confirmate în chip oficial prin însuși președinții partidului Kossuth Ferencz și Thaly Kálmán președintele de onoare al partidului.

Alaltăieri cu ocaziunea zilei nașterii lui Kossuth, o deputațiune a partidului i-a prezentat felicitările în numele partidului.

Thaly Kálmán a rostit un discurs în care a arătat jertfa ce-a adus-o Kossuth, primind portofoliul de ministru. Ii urează sănătate și multe zile, îl roagă însă pe dânsul să strângă hăturile partidului mai tare. În sinul partidului există un grup de tineri cari formează elementele turbulente ale partidului, acestia trebuiesc înfrânați.

Kossuth a răspuns între altele următoarele: Am adus o jertfă deosebită primind să intru în guvern. Dar nu mi-am părăsit principiile, ci le mărturisesc pe față, până și în fața M. Sale. De când am venit acasă mi-s'a spus mereu să fiu mai energic. Dar văd că în același timp sub șefia mea, partidul a luat un mare avânt. Astăzi țara întreagă este identică cu partidul nostru. (Ce ziceți d-lor Andrassy, Wekerle și Zichy la aceasta? — Red). Câtă vreme partidul va fi în situația de-acuma, va rămânea totdeauna un partid extrem, iar partidele extreme nu prea pot fi înfrânate. Nu cu energie, ci cu sentimente vom căpăta să înrăurim partidul. În sinul partidului se aud murmur și glasuri de neliniște. Acesta-i lucru firesc. Partidul nostru nu va fi nici odată un partid de mameluci. (Aplauze). Când șeful vostru vă va chema însă la o acțiune comună, atunci cu toții mă veți urma.

Discursul ministrului a fost primit cu aplauze.

Este deci cert: Nemulțumirea în sinul partidului este recunoscută și adevărată și de șefii ei. Discursul lui Kossuth, atât de plin de tact și de sinceritate nu va izbuti însă să o zugrume. El va putea cel mult rușina și intimidă pe nemulțumiți, dar nu va putea împiedeca izbucnirea definitivă a nemulțumirii.

Kossuth a mai fost felicitat și de ministrii Wekerle, Apponyi, Darányi, Josipovich și de fostul ministru al instrucției publice Wlassics.

Delegațiunile. Ședința dintâie a delegațiunilor s'a fixat pe ziua de 25 Novembrie în Budapesta. Nu s'a hotărât încă definitiv dacă ele vor fi deschise cu un nou mesaj de tron. În cercuri parlamentare se crede, că nu-i nevoie de un nou mesaj, de vreme ce delegațiunile de-acuma sunt compuse din vechile delegațiuni de astă-primăvară.

Cum se apără patrioții. Tribunalele și curțile cu jurați, continuă să apere ideea și pe patrioți.

Pe ziua de Sâmbătă avem de înregistrat adecă două osânde.

La Pojon, doamna Gizella Friederich pentru un articol publicat în foaia slovacă »Ludove Noviny« a fost osândită la 2 săptămâni temniță de stat, plus cheltuelile.

La Cluj s'a pertractat procesul de presă intentat dlui Aurel C. Domșa, redactor al »Unirei«.

Au fost încriminate trei articole, pentru agitație. Pe acuzat l'a apărat dr. Iuliu Maniu.

După verdictul afirmativ al curții cu jurați, tribunalul a croit confratelui nostru din Blaj 8 luni temniță de stat și 1200 coroane amendă, plus cheltuelile de judecată și publicarea în »Unirea« a sentenței. Apărătorul a făcut la Curie cerere de nulitate.

O desmintire. »Budapesti Hirlap« în numărul său de ieri aduce în »Politikai Hullámok« știrea că la ședința publică a societății »Petru Maior« din Budapesta organizată în onoarea d-lui Mocsanyi s'ar fi făcut politică. S'ar fi cântat »Deșteaptă-te Române« și s'ar fi rostit niște discursuri cari rostite într-o adunare publică ar fi fost improcusate. Rugăm pe dl Jancsó Benedek ca în viitor să binevoiască a citi cu mai multă atențiune raporturile ziarelor românești despre astfel de ședințe.

Căci mai întâi cât privește discursurile, ele nu s'au rostit. S'au citit două conferențe, amândouă cu un subiect pur literar și nici procurorul cel mai ahtiat de merite nu ar fi putut găsi în ele vre-o urmă de politică. Conferința d-lui Ghibu se

tipărește acuma în »Tel. Român« și oricine o poate controla.

Cântarea lui »Deșteaptă-te Române«, cu orchestra nu poate fi socotită de contrară statului de vreme ce există o hotărâre a suprefecturii de Cristian, care declară că acest cântec nu cuprinde nici o agitație contra statului, ori contra vre-unei naționalități, a unghurimii se înțelege.

Ori cât ar dori deci dl Jancsó să puie societatea »Petru Maior« în neplăceri din partea guvernului, atribuind acestei ședințe un caracter politic nu va izbuti, decât cu rea voință.

Procesul dela Pressburg.

Aducem câte-va noi amănunte asupra acestui proces care a adus doi ani de închisoare ordinară deputatului slovac Juriga.

Poporul a avut un rol deosebit la acest proces. Câte-va mii de țărani au venit la Pressburg pentru a fi față la judecarea fruntașului lor. Autoritățile îngrijate din cauza acestei mulțimi neliniștite au ținut toată ziua armata în stare de așteptare.

Poporul adunat în fața unei biserici, a pretecut ziua în așteptare. În timpul debaterii procesului, mulțimea se rugă în genunchi pentru liberarea lui Juriga. În mai multe rânduri ei a cerut intrare în sala debaterilor. Jandarmii și poliștii l-au respins cu brutalitate.

Când verdictul s'a aflat, o mare amărăciune și desnădejde a pus stăpânire pe popor. El a spart geamurile tribunalului.

Asupra debaterilor aflăm după foile slovacăști următoarele: În articolele sale Juriga accentuiază că el nu vorbește în contra Ungurilor ci în contra șovinistilor. El cere execuția legii naționalităților care-i sancționată de M. Sa. Mai spune, că Slovaci trebuie să se păzească de școalele de stat. Șovinistii unguri vor să răpească nu trupurile, ci sufletele copiilor ca niște Faraoni și Irodiazi.

Aceste două declarații au fost mai cu seamă încriminate.

Acuzatul declară, că este preot catolic, de 33 de ani, deputat în Cameră și nu are avere. Declară, că nu se simte vinovat de

se suie tot omul de bine, acest gând sfânt chiamă la sine pe iubitorii de neam și de isprăvuri.

Și dacă mi se îngăduie și mie o vorbă la teatrul nostru, ca și oricărui altul, apoi aceia e mai domoală în cheltueli și mai aspră în îmbrățișarea chestiei teatrale.

Ținând seamă adecă de faptul ca fondul să sporiască, — pentru începutul organizării trupei ambulante — cred — îndestulitor a-i însărcina pe cei doi bursieri cu înghiebară aceluși personal trebuincios; aceștia și-ar culege și alege de pe rotogolul locuit, de români, prientini pentru piezele ce ar fi să se joace i-ar îndemna cu meseria asta, să-i zic așa —, încât progresul și succesul ar întrece pe cel avut de atâtea trupe diletante, cari încă satisfac îndestulitor. Nu de mult am văzut pe fostul bursier Z. Bârsan, cum a încântat publicul de-a rândul cu micuța sa trupă, dar apoi dacă se va organiza și mai la fel cercul diletanților și dacă se va urca și numărul actorilor cu școală, — cât de mult s'ar clădi civilizația românească așa inzistent dorită.

Toate încercările — cred — n'ar rămânea

viersuri efemere, dacă tinerimea noastră universitară nu s'ar opri în entuziasmul său la pata-lama de profesor ori hârtia de avocat, ci ar căuta să îndrepte viața vremii, întrând în rândul trupei ambulante cea, cărora nu le lipsește hazul, vioiciunea, simțul pentru comedie ușoară ori mai grea, ca așa și 'n cele mai umile colțuri să se poată arunca o schintee din bulgărul dragostei de neam.

Desvoltare, înaintare îi trebuie neamului, după lumină strigă sufletul nostru din care să ne vină apoi pe rând toate bunurile și toate darurile obștești. Aceste toate însă numai atunci se vor cobori asupra noastră, dacă la propășirea neamului vom gândi mai mult decât când scuturăm grijile vieții. Și ce privește stăruința de a înălța Thalia Română, ce'i încredințați cu clădirea acestei mărețe opere, în anii din urmă par'că 'și dau multă silință.

Nădăjduim că sufletele însetoșate de mângăerile teatrului românesc, în scurtă vreme vor fi în plăcută poziție de a gusta dulceața limbii noastre ciripită de — trupa călătoare organizată.

Deie Domnul să nu întârzie!

PE LAC...

O ușoară barcă zboară
Cu doi înși pe'ntinsul lac,
Alt-fel pace; totul tace,
Numai ei, cei doi nu tac.

Față 'n față se resfață,
Se sărută și se mint,
Luna plină, cea blajină
Ii acoperă cu-argint.

Dar în zare 'n depărtare
Noaptea 'n tain'adună nori,
Cine știe ce-o să fie
Până mâne, până 'n zori.

(»Revista Noastră«).

H. Frolo.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului,
delătură tusa, rețina, asudărea noaptea.

Se prescrie zilnic de numeroși medici și profesori la
morburii de plumăni, cataruri, tusa convulsivă, scrofulosă,
influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna:
impachetarea originală „Roche“.

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia).

„Roche“

Se capetă prescriindu-se de medic în
farmacii la 4 cor. sticla.

agitatie. Declară, că a scris articolele încredinate supt impresia faptului că, la o alegere, deputatul slovac Martin Kollar a fost *bătut de unguri*.

Procurorul nu știe să aducă alte fraze decât tot cele vechi despre munca fără de scrupul a agitatorilor slovaci, cari ațâță poporul pacinic. Poporul slovacesc, zice nu are nici unitate de limbă, nici vre-o cultură sau literatură slovacă deosebită, încât ar fi foarte ușor pentru el de a se alipi în ideii și sentimente la națiunea ungurească.

Apărătorul dr. *Lichtner*, avocat în Presburg, arată, că Iuriga nu a scris decât numai despre șoviniști. Cuvântul acesta revine aproape în fiecare rând al articolului. Și nu se poate tăgădui, că poporul unguresc azi are mulți șoviniști în sinul lui. Dovadă scrierile atâtor oameni de samă ungari, ca Deák, Eötvös și Mocsáry, cari toți au combătut patima șoviniștii în sânul unghurimii. Combate toate argumentele procurorului pe care adesea îl aduce în corn de capră cu întrebările și replicile sale minunate.

După replică vorbește acuzatul Juriga cu o putere, cu un foc și o vervă care a subjugat toată sala. El accentuiază încă odată, că nu a scris decât împotriva șoviniștilor. Dacă curtea îl va găsi vinovat, ea va *identifica, prin verdictul ei, tot poporul unguresc cu șoviniștii*. Infirmitate toate acuzele și argumentele procurorului. Nu-i adevărat că poporul ar fi străin de ideile și vrerile capilor săi. Nu-i adevărat, că deosebiri de dialect ar fi atât de mari încât Slovacii diferitelor ținuturi nu s'ar putea înțelege, ele dimpotrivă sunt foarte neînsemnate. De asemenea desminte, că poporul slovac ar fi lipsit de o cultură și literatură națională și citează numele poezilor și scriitorilor slovaci mai de seamă. Dovedește că legea naționalităților azi nu-i executată. Nu sunt școli slovacăști, românești etc. întreținute de stat. La judecătoria, la administrație, domnește o limbă străină pe care poporul n'o înțelege.

Jurații se retrag în camera de chibzuire. Ieșind președintele anunță, că ei l-au găsit pe acuzat vinovat cu mai mult de 7 voturi.

Apoi se regtrage judecătoria și venind vestesc verdictul care-i cunoscut: *doi ani închisoare și 1200 de cor. amendă*.

Instalarea protopopului Oprea.

— Raport special. —

Duminecă s'a făcut cu mare solemnitate, în frunțașă comună bănățeană Nicolințul-mare, instalarea nou alesului protopop *Traian Oprea*.

Din partea conzistorului caransebeșan a fost trimis comisar dl protopop *Andrei Ghidiu*, care a sosit încă de Sâmbătă seara în Vârșet, însoțit de dl protopop *Pepa*, administratorul de până acum al tractului Vârșet și referentul dr. *Cioloa*. De aici a plecat Duminecă dimineața o mare societate și noul protopop.

La gara din Nicolinț a așteptat o mulțime de popor, în frunte cu preotul local *Rucu*. Corul, condus de țaranul *P. Truia* a cântat imn de mărire, preotul *Rucu* a întâmpinat pe noul protopop cu bine simțite cuvinte, arătând ce așteaptă tractul dela dsa. Dl protopop *Oprea* a răspuns înduioșat, spunând că n'are alt dor mai ferbinte decât ca în frăție și înțelegere cu proțimea și

poporul să lucreze pentru ridicarea culturală și morală a tractului ce i-s'a încredințat.

Precedat de un șir de călăreți și urmat de trăsuri multe, protopopul își face intrarea în comună, în mijlocul cântărilor executate de cor. Din sat se aud bubuiturile treascurilor și clopotele sună.

Ajungând — pe sub un arc de triumf — la biserică, aici îl întâmpină preotul *Anton Popovici* și diaconul *Macarie Gușca*, (dela mănăstirea Isvorul) în ornate.

Biserica e ticsită de lume. Incepe, la orele 10, sfânta liturghie, oficiată de dl protopop *Andrei Ghidiu*, protopopul *Ioan Pepa* (*Buzias*), noul protopop *Oprea*, *M. Idicu* (*Straja*) *Ant. Popovici* și *N. Rucu* (*Nicolințul-Mare*), *Luca Lăzărescu*, (*Ferendia*), *Iuliu Iorgovici* (*Margitta-Mare*) *Avram Corcea* (*Coștei*) și *Macarie Gușca* (diacon mănăstirii *Isvor*).

După ce s'a făcut jumătate slujbă, însoțit de preoții celebranți și de nou alesul protopop, comisarul consistorial *Ghidiu* a ieșit din altar și s'au făcut formalitățile introducerii în scaun. Atât comisarul cât și noul protopop au ținut poporului câte o predică primită de popor cu aclamațiuni.

După terminarea slujbei dumnezeiești, s'au făcut vizitele de rigoare, iar după aceste s'a dat banchetul, la care s'au rostit numeroase toasturi și ca vorbelor să urmeze faptele: pentru zidirea unei biserici în *Vârșet* s'au strâns peste 3000 coroane.

Din străinătate.

Vizita Regelui Greciei la Viena.

Telegraful ne aduce știrea, că regele *George al Greciei* a sosit la Viena, iar ziarurile cele bine informate sunt unanime a recunoaște că această vizită are un caracter politic, anume că vroiește să se pună în curent cu intențiile noului ministru de externe al Austro-Ungariei în ceea ce privește politica balcanică.

Vizita regelui *George* are o mare însemnătate fiindcă ea dovedește, că Grecii nu sunt de loc mulțumiți cu situația creată prin ruperea relațiilor cu România, de unde rezultă că, din această rupere de relațiuni, Grecii suferă mult și au pierdut foarte simțitoare.

Dar ce primire va avea la Viena regele *George* și cari anume vor fi cererile sale?

Un ziar vienez spunea ieri că Regele Greciei vine la Viena pentru a cere ca Austro-Ungaria să intervie în conflictul greco-român și, negreșit, să propună o soluțiune care ar putea fi acceptată de greci, însă s'ar părea că diplomația austriacă nu e de loc dispusă ca să ia o asemenea inițiativă.

Un alt ziar vienez: *Neues Wiener Tageblatt*, se ocupă și el de vizita aceasta și vorbește verde și face muștrări serioase Greciei.

Importantul organ austriac spune categoric, că Regele Greciei nu trebuie să se aștepte la nici un sprijin din partea Austro-Ungariei atâta timp cât nu va adopta politica de pace și nu va face ca să înceteze campania de omoruri în Macedonia. Limbajul organului vienez este foarte categoric și arată, că opinia publică europeană și diplomația austriacă sunt sătule și indignate de politica de jafuri și asasinare și că, dacă Europa e neputincioasă de a reprimă cu forța banditismele din Macedonia, în schimb este destul de hotărâtă a nu da ajutor Greciei în nici o împrejurare.

Diplomația europeană este convinsă, prin urmare, că bandele de antarți sunt opera Greciei.

Articolul ziarului vienez are o mare importanță din acest punct de vedere, căci el spune în mod categoric cum că acuzațiile formulate de către guvernul român sunt adevărate, pe când denegațiunile guvernului din Atena sunt mincinoase.

Cât timp Grecia putea spera cum că diplomația europeană primește de bune scuzete guvernului său și crede cum că bandele de Antrați nu sunt organizate în Grecia și întreținute din Grecia, negreșit că ea putea stăruii în politica adoptată,

astăzi, însă, Austria îi spune categoric că bandele sunt ale ei, și că, atâta vreme cât bandele vor opera. Puterile nu-i pot da nici un sprijin.

Mai găsim un punct foarte important în articolul ziarului din Viena și care trebuie să ne deie de gândit și nouă, mai găsim observația adresată Greciei, că a încetat de a fi un factor militar și că are mare nevoie de reculegere. Foarte de preț este această observație.

Când *Neues Wiener Tagblatt* spune aceste vorbe, el recunoaște că un stat nu are valoare și nu poate pretinde la sprijinul puterilor decât dacă reprezintă o forță militară și dacă la rândul său, poate fi de folos cuiva. În lumea aceasta, atât popoarele ca și indivizii, trebuie să se gândească, în primul rând, ca să fie utili celorlalți, un popor ca și un om când așteaptă totul numai dela bunăvoința streinilor pot spune, că rostul lor de a trăi pe pământ a încetat.

Grecii, cari turbură pacea lumii de atâta amar de vreme, și-au compromis puterile lor militare în ultimul război cu Turcii și astăzi nu mai numără printre națiunile militare, totuși dâșii se mai încumet a face apel națiunile europene și a le cere ca să sprijine politica lor întemeiată pe omor și pe jaf. Negreșit că aceasta nu se va întâmpla.

Fără să muncească, fără să se organizeze, fără să facă jertfe și să se mulțumească a se dezvoltă în pace, dând pace și liniște vecinilor, Grecii trăesc într'opermanentă dezordine, la dâșii acasă au anarhia, peste graniță răspândesc teroarea iar nădejdea lor stă numai în cuțit și în glonț. Cu asemenea titluri de recomandatie se prezintă în fața Europei și îi cere concursul ei în toate împrejurările.

Iar ziarul vienez spune Grecilor că dâșii nu prea atârnă greu în cumpănă politicii balcanice și că trebuie să se gândească la organizația lor militară, deoarece poziția le este foarte mult expusă.

Acesta este un avertisment care trebuie luat în considerație.

»Unde am putea ajunge«.

Azi, când aud pe un păstor sufletesc bătrân descriindu-mi starea religioasă de prin anii 60, îmi vine să plâng și să mă întreb cum s'a depărtat poporul nostru atât de Dumnezeu? Azi numai vezi obiceiul acela frumos, prin care un creștin arată reverința cea mai profundă față de sluga lui Dumnezeu, care constă în sărutarea mâinei celui sfințit, ci în locul acestui obicei a intrat altul contrar legii darului, că creștinul nici nu mai salută pe părintele său sufletesc începând dela copilul care pricepe, până la capul cărunt. Asemenea a încetat și acel obicei frumos, când poporul vedea în preotul său pe cel mai învățat om și ca atare mergea la el după sfaturi, pentru cari nu îi știa în destul mulțumi; azi deși cere un sfat nu se încrede în el, ci merge și la notarul, cași cum acela ar ști mai bine și acum de nou mă întreb, ce poate fi cauza acestei degenerări? La tot cazul aceia cu care s'a ocupat mulți mai chemați ca mine în aceasta privință, lipsa de catechizare.

Te cuprinde o jale când mergi în vre-o școală confesională, în care nu vezi numai vre-o câțiva copii rău îmbrăcați, păreții colorați de fum și deslipiți, patru lavițe, o masă sucită și un scaun pentru învățator, atât e tot mobilierul. Grădina școlii, în care ar trebui să fie școală de pomi și a. e plină cu măracini. E drept, că și în vremurile de mult a fost astfel starea lor, dar măcar acel folos a fosi, că biserica a avut fii adevărați.

Poate că s'a esca întrebarea, că de ce absolut necesară catechizarea?

Cine nu știe, că pe vremea, când noi nu aveam autonomie, păstorul sufletesc veghia ziua noapte, ca să nu i-să împuțineze turma, dela care atârna subzistența lui, păscându-o după puterile lui; cari constă mai mult în evlavie.

De vei întreba și azi pe vr'un bătrân, te miri cu cât respect amintește pe părintele Ioan, care îi învăța rugămintele, ba chiar și despre dieci (cantori.)

HARTMANN JÁNOS

ARAD

Strada Kazinczi Nr. 11.

Atelier de mase de biliard, cheiuri, plumbi și alte lucruri pentru cafenele

Studiile de specialitate mi le-am câștigat în cea mai mare și bună fabrică din Paris. Mese de biliard le blanez în ori ce blană fără nici o lipire, pe cari apoi plumbii nu sar. La invitare merg ori și unde și în provincie, ducând pănură de a mea. Pentru lucrurile cumpărate din atelierul meu mai ales pentru cheiuri, iau re spundere un an de zile.

Pe lângă prețuri moderate vând și cumpăr plumbi folosite.

Pentru serviciu prompt și bun iau garanță.

Cheiuri făcute după modelul francez în ori ce mărime dela cor. 2—100. Mese de biliard vechi le transform în noue și le schimb.

Și azi ce vezi? Păstorul sufletesc, ce cum să facă precum amintim mai sus și să catechizeze, nu merge nici la staul să-și vază mielușii, de pe a cărora piele mai târziu va folosi lâna, ci să îndestulește a întreba de argați, câți melușii am?

Durere, dar trebuie să zic, că acești păstori nu se pot asemăna cu păstorul cel bun din Evanghelie, care viața și-a dat pentru turma sa și care n'a avut odihnă, până n'a aflat oaia cea rătăcită și aflându-o de bucurie a pus-o pe umerii săi și astfel a dus-o acasă; ci năimitului, care lasă oile și fuge și lupul le răpește și le risipește. Acuma dacă păstorul de atunci a știut griji de turma sa între astfel de împrejurări, când nici cu știa și nu putea adăpa turma? atunci cu tot dreptul să poate pretinde dela păstorul de azi, care în privința intelectualității la tot cazul — cu mult mai superior și când biserica noastră — dreptmăritoare laudă Domnului — poate îndeplini funcțiunile sale neconturbată.

Ca să știm de unde provine și starea deplorabilă a școalelor după cum o descrie mai sus, necondiționat trebuie să mă întreb iar, că cine e cauza?

Lumina comunei, că sunt sigur, că de va aieci pe vre-o comună spese pentru edificarea bisericei sau școalei, poporul acel blând nu se va revoltă, pe cum am avut ocaziune să aud dela mulți, ci va da crișarul său din inimă, dar de sine înțeles numai după ce vede, că copilul lui știe carte și rugăciunile; căci nu este mângăere mai mare — după cum am avut fericire să văd — pe un plugar, decât aceia, când vede, că copilul lui știe să-și spună din calendar, ce sărbătoare se apropie. Ajungând la concluziunea aceasta, per analogiam, trebuie să conchid și aceea, că toate acestea numai atunci le va putea ajunge păstorul, dacă va documenta prin fapte interesul, ce îl are față de popor.

Terenul pe care poate păstorul sufletesc împlini această chemare e chatechizarea, unde — precum grădinarul dă pomilor diferite forme, până sunt încă în dezvoltare — așa și el cu înțelepciunea și cu puterea cuvântului său poate crește o astfel de generație, care e deamă de trecutul său și care va fi în stare a duce mai departe steagul suferințelor pentru biserică și neam.

Nu trebuie însă, ca păstorul sufletesc și pentru acest serviciu să aștepte leafă, căci azi, când bietul popor din toate părțile e apăsător cu dări enorme, pe lângă toată bunăvoința nu poate da stolele acelea, pe cari le-a avut și antecesorii și în deosebi în părțile muntoase, unde pe lângă pământul cel slab productiv și lipitorile l-a supt.

Invățarea celui neînvățat e o îndurare sufletească pentru ori-care creștin, iar pentru păstorul sufletesc e o datorință sfântă și neîmplinindu-o aceasta un creștin nu i-să impută în asemenea măsură ca unui păstor sufletesc conform cuvintelor sfintei scripturi, care zice, că sluga, care și-a știut voia stăpânului și nici nu o a împlinit se va bate puțin, iar acela care a știut voia stăpânului și totuși nu a împlinit, se va bate mult.

Miron.

Libertatea economică și legea industrială.

De dr. U. T. Mihaiu.

IV.

După istoricul Heeren e schimbul mărfurilor împreună cu schimbul ideilor. Una fără alta nici nu se poate. Numai libertatea deplină poate să fie ținta ultimă a industriei și a negoțului. Orice protecțiune îngreunează și scumpește producția și transportul, ce e împotriva principiului fundamental al economiei politice, care zice: *acoperire cerințele cât se poate de perfect cu mijloacele cele mai lesne.*

Acest mare principiu la realizat până a-

cum numai Anglia și în parte Franța. După a. Comptea reprezintă națiunile cele mai avansate întreaga umnită, și noi cari urmăm o politică umană și democratică, ne îndreptăm cu predilecție atențiunea spre aceste națiuni. Anglia e liberschimbistă, de la 1860 unde Gladstone încheie contractul comercial liberschimbist cu ministrul francez Chevalier.

După expunerea scurtă a diferitelor sisteme economice, să ne oprim la țara noastră și se aplicăm materialul colectat pentru explicarea mai temeinică a problemei ce ne preocupă.

5. Ungaria.

În frontispiciul intereselor economice prezente, stă legea pentru protejerea industriei. Statul vine și se amestecă în viața producătorilor singuratece, ajutând cu sfat, scut, bani, etc. Intervenția aceasta nu e altceva decât reproducerea politicii lui Colbert din secolul XVII, un mercantilism restaurat, ori cum se mai cheamă: neo-mercantilism.

Motivele principale, care îndeamnă pe stat a forța cererea unei industrii naționale sunt următoarele: Producția agrară e limitată, producția industrială nu e limitată. Produsele industriale sunt superioare în preț celor agricole. Disproporțiunea asta trebuie să devie cu timp mai mare, în favorul statelor industriale și în defavorul statelor agrare. Superioritatea statelor industriale devine fatală pentru cele agricole. O societate, care se reprezintă ca progresivă trebuie să ție socoteală de discrepanța asta și se găsească mijloacele restabilirii echilibrului zguduit. Mijlocul cel mai eficace și solid, e creațiunea unei industrii indigene. De aici rezultă apoi consecințe naționale, politice, financiare, pe cari nu le mai putem explica în cadrul acestei mici lucrări.

Să ne întrebăm care sunt elementele necesare pentru crearea unei industrii? a) capitalul, b) munca, c) produsele prime. Numai prin alcătuirea acestor trei elemente într'un singur element nou, se poate produce ceea ce se numește un fabricat.

a) Capitalul.

Are Ungaria capitalii suficiente pentru întemeierea unei industrii? E agricultura săturată de capital? Sosit-a momentul ca prisosul capitalist să treacă în industrie? Înălțimea creditului curent e la noi de 8 și 10%, un barometru fidel pentru raritatea și scumpătatea banului. Creditul agricol e încă scump și apasă lumea dela țară față de alte state ce lucrează cu un credit agricol de 2 și 3%. Baronul Stein a spus în 1818 în camera prusacă, că creditul agrar nu e permis să întrecă 4% dacă vrea să ajute. Care va fi urmarea protecțiunii industriale pentru clasele agricole, ce formează talpa țării? Capitalul împrumutător se va schimba în capital întreprinzător, creditul se scumpește. Un exemplu: Industria protegiată are șanse de câștig până la 30 și 40%. Să fim moderați și să zicem, că câștigul industrial în mediu e de 20%. Ce se întâmplă atunci? Toate capitaliile disponibile se concentrează spre terenul industrial, unde sunt ratele profitului mai mari.

Acest curent va dura până când se va stabili un echilibru, care în cazul de față va fi de circa 16%, adică, dobânzile curente (Landesübliche Zinsfuß) vor fi de 16%. Cu acest procent va putea industria să trăiască, căci ea e scutită de concurența externă, dar agricultura neprotegiată va trebui să dea îndărăt. Chiar cu dobânzi de 14%, ori 12%, ori 10%, ea trebuie să meargă înapoi, căci celelalte agriculturi lucrează azi cu credituri de 2 și 3%.

Ungaria nu are nici pentru agricultură capital suficient, decum pentru industrie. Ideea capitalistă lipsește în sistemul nostru agrar, ca în vechiul sistem canonic, și acum să o realizăm deodată într'un sistem industrial mercantilist? Cu excepția unor proprietăți mari e proprietatea democratică lucrată primitiv și rudimentar, sistemul nostru agrar e acela ce numește Liebig Raubkultur. Țărâtimea e încă demifeudală, economic și social neemancipată și regimul vrea să treacă la industrie? Noi credem că baza industriei poate fi numai o agricultură intensivă și modernă. Țara trebuie să devie întâiu un furnicar agricol, dacă vrea să ajungă un stubeiu industrial.

Protecționismul va atrage capitalii străine, dar ele vin în țară pentru câștigul lor, nu pentru al nostru, acestea sunt adesea capitalii aleatoare, azardoase, aventurioase. Producția rămâne mediocră, șubredă, lamentabilă. Până când consumă apusul grâul nostru escelent și lesne, nu profităm de industria lui escelentă nimic, căci statul ne silește prin o politică strimță și miopă a consumă produsele industriale indigene, din motivul simplu și naiv, că ele sunt naționale. Aceasta e însă un naționalism fals, căci o industrie ce lucrează rău și scump e tot ce poate fi mai antinațional, ea e un corp străin în stat, un parazit.

La noi produc numai recoltele bune valorii noi. Numai când prosperează și agricultura înfloresce și comerțul, atunci cumpără țărânul unelte noi de muncă, țărâna postav și utensii pentru viața casnică, consumul e mare. În ani răi se strânge consumul la un minim, comerțul stagnează și industria tânghește. Crize agrare produc crize industriale. Azi cunoaștem ca stat agrar numai crizele agrare, când vom avea și quasi-industrie ele vor deveni cu două capete. Între prosperarea primordială a agriculturii și între industrie există o corelațiune intimă, aceea ce a numit celebrul economist francez Bastiat, *armonia intereselor economice.*

NOUȚĂȚI.

ARAD, 19 Noemvrie 1906.

— **Marca culturală în favorul »Asociațiunii«.** Domnul Șt. Erdélyi din Orăștie a binevoit a pune la dispoziția »Asociațiunii« o marcă culturală, care reprezintă lupoaica alăptând pe Romulus și Remus, cu următoarele inscripții: S. P. Q. R. (= Senatus populusque romanus) și A. C. P. R. (Asociațiunea culturală (a) Poporului Român). Marca costă 5 fileri.

Fiecare român cu trageră de inimă pentru întărirea »Asociațiunii« va putea să-și comande un număr oarecare de mărci, pe cari le va putea întrebuiți, cum fac și alte neamuri, — pe corespondența lui particulară.

HACKENDRE arhitect cu diplomă și măestru zidar.
Cancelarie specială: Arad, strada Kápolna nr. 4.

Societățile noastre, băncile, cancelariile avocaților, parochiile etc. le-ar putea întrebuința cu ușurință pe corespondențele lor.

La reprezentațiile noastre, serate etc. se va fi pe fiecare bilet de intrare o marcă culturală și de sigur nu se va găsi român care să refuze filerile mai mult pentru scopurile »Asociațiunii«. Marcele culturale se pot procura dela biroul »Asociațiunii« din Sibiu (Strada Morii nr. 6), dela despărțămintele »Asociațiunii« și dela redacțiile ziarelor noastre.

Toți cei cu dragoste pentru cultura neamului nostru să se grăbească a cumpăra marca culturală!

— **Prințul George în sanator.** O veste senzațională s'a răspândit ca fulgerul în toate părțile. Moștenitorul de tron al Serbiei, prințul George, a înebunit.

Aceasta plagă a produs o adâncă consternație la curtea regelui din Belgrad. Regele a hotărât, ca prințul George să fie internat în un sanator din străinătate.

Semnele nebuniei s'au observat de mult. Cu ajutoranții săi trata brutal, chiar îi și bătea. De aceea ofițerii din jurul lui erau des permutați. Prințul făcea datorii colosale, și escese. Aventurile lui au produs scandal în întreg orașul.

Regele Petru pentru a nu fi espus la atâtea neplăceri provenite din purtarea necorectă a moștenitorului, l-a amenințat cu pedepse aspre, dar zadarnice.

— **Hirotonire.** Dl Nic. Chicomban, ginerele dlui inv. Sofronie Liuba, din Maidan a fost hirotonit pentru parochia Lighet, protopopiatul Ciacovei.

— **Greva școlărilor poloni.** În urma grevei școlărilor poloni, autoritățile germane pornesc aspre cercetări contra părinților băieților. Așa judecătoria din Zabrze a adus o sentință contra lui Picha, în urma căruia acestuia îi detrage dreptul de a mai da creștere fetei sale. Fata a fost dusă într'un penzion.

Greva școlărilor din Posen e sprijinită și de autoritățile bisericesti, cari au înaintat împăratului o petiție rogându-l să introducă propunerea religiei în limba polonă. Petiția e iscălită de mitropolit, doi episcopi, și de toți canonicii germani și poloni.

— **»România Jună«.** Din Viena s'a constituit pe un nou period în modul următor: N. Lupu, cand. iur. prezident, N. Mintescu, cand. ing. vice-prezident, Vesp. Paulincu, stud. med. secretar I. D. Grămătoviți stud. ing. secretar II. V. Pașcovici, stud. forest. controlor, A. Căraș, stud. chem. cassar, I. Vitencu, stud. ing. bibliotecar.

— **»Reuniunea română de cântări din Sibiu«** a trimis dlui P. S. Aurelian, președintele Ateneului, o adresă de mulțumire pentru buna voință arătată »Reuniunii« cu prilejul celor două concerte date la Ateneu, când sala Ateneului a fost pusă la dispoziția »Reuniunii«.

— **Mandatul din Tápé,** unde a fost ales Josuthistul Röck e protestat, pe motiv, că s'au făcut mari corumperi între alegători.

— **Farmacist român în Buteni.** Inregistrăm cu deosebită plăcere, că farmacia din Buteni e pusă în arendă de către tinărul farmacist Virgil Albescu, care până acum era aplicat în farmacia lui Berger din Arad.

— **Pe gânduri!** »Erdélyi Hirlap« ziarul profesorilor universitari din Cluj luând act despre înființarea filialei »Economului« din Cluj la Murăș-Ludoș scrie următoarele: Intărirea și înmulțirea românilor din Cluj numai acela nu o vede, cine nu o crede sau nu o știe. Până ce în sânul maghiarilor de aici se petrec certe, românii se înțăresc, se organizează, înmulțesc și îmbogățesc. Maghiarii zi de zi perd teren în Ardeal și dacă nu ne vom trezi din diferența noastră, dacă nu ne vom uni, de nu vom da mână unii cu alții, frații noștri români din Ardeal vor ocupa tot terenul de sub noi.

— **Cununie.** Dl George Aldea și Maria Lazarescu își vor ținea cununia lor la 12/25 Nov. 1906 în sf. biserică gr.-or. rom. din Ferendia.

Felicitări!

— Dl Miron Papp, ales preot în Burda s'a

cununat cu d-șoara Lucreția Gavra, fiica notarului din Buntești.

Trimitem tinerei părechi toate felicitările.

— **Biserică nouă.** Credincioșii din Pocioveiște, în dragostea lor nemărginită față de așezămintele sfinte își edifică nou locaș dumezeesc, frumos și pompos. Sculptura o va săvârși sculptorul nostru renumit Busuioc din Berliște, căruia i-a fost concrezută și sculptura impozantei biserici din Șiclău.

— **Kulturegylet-ul din Cluj** a ajuns să aibă o avere de 3 milioane și 83 mii cor., din cari peste 400.000 sunt în moșia Kun-kocsárd din Geoagiu și peste 500.000 în școli de-ale Kulturegylet-ului, — și așa abia rămân să crească și să aducă camete vre-o două milioane cor., dar' nu 4—5 milioane, cum se zvonea prin unele foi cu guri necontrolate.

— **Circulațiunea străinilor în România.** În primul semestru al anului 1906 au intrat în țară, după o statistică întocmită la ministerul de interne, 145.980 persoane, dintre cari 61.888 supuși austro-ungari, 28.078 bulgari, 12.358 români cu pasapoarte străine, 10.155 sârbi și 10.301 turci. Au eșit, în acest interval, 94.352 persoane dintre cari 45.114 austro-ungari, 9026 bulgari și 7419 ruși.

— **Nerone din Annam.** Despre Than Thai, împăratul Anamului, a cărui distracție de căpetenie era să chinuiască pe femeile sale din harem, lean Apalhau scrie în ziarul »Matin« din Paris câteva detaluri considerând pe acest domnitor jertfa culturii și a științei. Împăratul a fost chemat »din îndurarea cerului« pe tronul Annamului în etate de zece ani, la 1889, contra voinței guvernului francez. Atunci se numea Bun Lan. A fost crescut în harem, cu ale cui plăceri s'a obicinuit prea de timpuriu, limba franceză a învățat-o dela un oficiant de postă. Than Thai în tinerețe nu era așa de prost, după-cum acum voesc să-l înfățișeze lumii. Odată, cu prilejul unui chef bizar cineva i-a făcut observarea, că e rău educat, la ce el a răspuns:

— Voi m'ați pus împărat, de ce nu mi-ați dat educație mai bună.

El era convins, că ajungând pe tron »din îndurarea cerului« nu poate să comită nici un rău. Avea mare aplicare pentru teatru și de multe ori debuta el însuși. La început îi plăcea să se îmbrace în haine pistrițe ca un clovn și așa se distragă pe oaspeții săi.

A format o companie din amasoane, îmbrăcate în uniformă de oficeri din Europa și aceasta companie îl însoția în excursiunile sale.

Amazoanelor le pune barbă și mustețe. S'a ocupat cu tot felul de știință și s'a foarte mirat, când l-au oprit de a se mai și ocupa cu știința medicală. El adevărat spintecase câte-va slave de ale lui, ca să se convingă, oare internul femeii corespunde descrierilor cetite în cărți medicale.

— **Socialist pedepsit.** Curtea cu jurați din Cluj a pedepsit pe muncitorul Klein Jakab la 6 luni închisoare și 200 cor. amendă în bani fiind că a agitat contra guvernului.

— **Rămășag sângeros.** Teodor Oltean și Dimitrie Blidar din Apahida mergeau la târgul din Cluj să vândă fiecare câte un porc. Pe drum au început a discuta, care porc e mai bun. Se înțelege, că fiecare își lauda pe al său. Au făcut prinsoare pe o litră de vin.

Ajungând la Cluj lucrul prim a fost să meargă la un casap și să cântărească porcii. Oltean a dobândit și Blidar a plătit litra de vin. Și el era foarte cătrănit văzând cum Oltean vesel bea vinul. Când nu mai fusese vin, Blidar lovește cu sticla în cap pe tovarășul său zicându-i.

— Dacă ai beut vinul, fie și sticla a ta.

Oltean a fost dus la spital, iar Blidar dat în paza poliției.

— **Căpitanul din Köpenick** va ajunge pe băncile acuzaților încă în acest an. Sentința se pare, că nu va fi așa aspră, căci procurorul l-a dat în judecată numai pentru înșelăciune și falsificare.

— **Mulțumită publică.** În favorul bibliotecii centrale preoțești-învățătorești din tractul Vașcoului au binevoit a contribui următorii prea stimați domni: Gherlan, Fugyi-Vásárhely 10 cor. dr. Ciordaș, Biuș 10 cor. dr. Iacob, Beiuș 8 cor. dr. Lazar Popovici, Viena 5 cor. T. B. trei opuri,

Nina Sida, măr. văduva Nicolae Popp preoteasă: Dreptul canonic de Br. Șaguna, G. Bodnar, preot în Cusiis: poeziile sale în legătură de lux, N. Cucu, preot în Valeaneagră partea a II din Dietetică, Ioan Bogdan, preot în Lelești: Testamentul nou și M. Popoviciu mai multe exemplare din protocoalele sinodului eparchial arădan. Primească binevoitorii și prea stimații donători și pe aceasta cale sincere mulțumiri. Popoviciu, prezid.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub aceasta numire de căți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face față fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuințeze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoș în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

— **Wolf J.,** pantofar de ghete femeiești și bărbătești Arad, strada Weitzer (palatul minoriților).

— **Kerpel Izsó,** librar cu bun renume din Arad, recomandă cele mai noi hârtii de epistole, aparatele de ars lemne și de aplicat pe catifea, de cea mai aleasă manufactură, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

— Atragem atențiunea publicului asupra anunțului a lui Frankel Jakab.

Felurime.

Minciuni americane. Trei americani povestesc și spun care ce-au văzut ori auzit colo și colo.

Americanul numărul unu, spune: Mai anul trecut am auzit în Chicago pe un tinăr care zicea în clavir. El bătea clapele numai cu degetele picioarelor și totuși publicul era încremenit de felul mândru în care știa cânta! Iar' mai târziu a zis la clavir »marseileza« de așa fel, că bătea clapele clavirului numai cu bătăturile dela degetele picioarelor sale. Toți se ciudau cum cânta de frumos.

Americanul numărul doi. Asta-i nimic! Anul trecut, la Filadelfia, am luat parte la un concert mare. Hornistul dela orchestră (bandă) a cântat din horn, așa de bine sămnuț, ce se dă la vânătoare, când moare cerbul, încât un câne, care din întâmplare era la ușă, s'a repezit la un bancher cu numele Cerbu, care era printre ascultători.

Americanul numărul trei. Asta-i iac' așa. Dar eu am văzut astă-iarnă un hornist, care în vreme geroasă, suflând în trimbiță au înghețat sunetele în aer, iar' astă-primăvară, când s'au desghețat, Doamne, Doamne, ce mai veselie era pe acolo, de să tot ascultți.

Femei cari câștigă milioane. O foaie englezească scrie următoarele:

Mare și multă vorbă a stârnit în America știri că doamna Oelrichts a câștigat într'un an cu trenurile ei suma de 40 milioane dolari. Dar' femeia asta, care știe să câștige milioane nu e numai ea sigură în America. Acolo sunt o samă bună de femei cari să priceap la așa ceva! Așa de pildă doamna lui Kind Richard are o moșie groaznic de mare. Pe moșia ei are 300 de ciurdari, cari călări pe 1200 de cai îi păzesc turma constătătoare din 20 mii de tauri. Doamna lui Colius Nab din Montano, polecrită și »regina vitelor« după obositoare și lungi lupte, după ce mai de multe ori a umblat prin ținuturi pustii și a căzut în mâinile sălbaticilor indieni, și-a câștigat de asemeni o avere de mai multe milioane. În America de miază-zi doamna Cousino a moștenit o avere uriașă de tatăl său, dar în curând și-a înzăcit averea.

Dar nu numai în America sntt femei cari știu să câștige milioane. În Rusia, de pildă, încă e doamna de Volowska, care are o avere de o sută mii jugăre de pământ. Avera ei să întinde peste mai multe sate, cari toate sunt ale ei, ori cum să zice pe la noi »în mâna ei.«

PARTEA LITERARĂ.

Din călătoria mea la București și la Constantinopole.

De Teodor Filipescu.

X.I

Lângă »Palatul Regal,« e o căsuța mică: »*Cartierul general a M. S. Domnului Carol dela Parodim*«.

În acel lăcaș a locuit Căpitanul-Mare al Românilor, când îl frământă cea mai mare grijă pentru soarta poporului, care i-a fost dela Dumnezeu încredințat.

În aceea casă mică s'au plămădit în mintea viteazului Domn românesc Carol, planuri strategice, care au adus țării românești neatârnamarea, libertatea și proclamarea de regat.

Lângă »Casa dela Parodim« se află și un bordei model, în care locuiau ofițeri din statul-major, pe câmpiile Plevnei, iar înaintea Casei dela Parodim și Palatului Regal e situațiunea planului: Impresurarea Plevnei.

La prima ochire se pare că e o grădină, în realitate e un câmp de război.

După »Casa dela Parodim« se văd mijloacele de echipament militar, sanitar. etc.

Lângă lac, »*Moscheea*«, secțiunea etnografică a musulmanilor din Dobrodja, care e foarte frumos aranjată și conține lucruri, manuale admirabile și scumpe.

Lângă »*Moschee*« e »*Pavilionul Pescarilor*«, în care sunt arătate toate uneltele pescarilor și produsele pescăriei.

Afară de pești uscați se văd și pești vii în bazine cu apă.

Exploatațiunea acestei averi naționale e de tot nouă în România, căci abia de câțiva ani încoace s'a găsit un bărbat, care a pus baza pescăritului rațional.

Folosul pe care îl are statul român dela această exploatare face peste două și jumătate milioane de lei pe an.

Nu există afară de Rusia țară în Europa care e mai bogată în pești decât România, și e de regretat, că această bogăție n'a fost mai nainte exploatată într'un mod rațional.

Pescăritul în România dacă se va dezvoltă, va aduce un mare venit țării și va contribui mult pentru alimentarea bună a țărănimii, la care bântuie pelagra din cauza unei rele hrane.

Lângă »*Pavilionul Pescarilor*«, ceva în sus pe deal, sunt două pavilioane a societăților pentru exploatarea petrolului care sunt foarte interesante și ne arată și vegetațiunea din care s'au făcut cărbuni și sondele pentru scoaterea păcurei.

Vis-à-vis de acest turn, e »*Pavilionul Poștelor*«. Acest pavilion e un local de poștă din timpurile de mai nainte și conține toate instrumentele și mașinile telegrafice și de telefon din cele mai simple și până la cele mai perfecționate.

Lângă pavilion e alăturată o șură cu trăsurile postale.

La inaugurarea acestui pavilion care s'a făcut în prezența M. S. Regelui în 12 Septembrie p. m. la 3 ore și la care inaugurare am azistat și eu a fost prezent și moșul Radu Toma din Slatina, surugiul vechiu, care a dus pe Voda Carol la 1866 dela T-Severin până la Slatina cu trăsura bine cunoscută pe mărcile postale ale României. Afară de acest moș a mai fost la acel vehicul și Ștefan Suvalcea din Slatina, care a fost atunci conductor de poștă. Lângă acest vehicul cu cai, era un automobil din acele, cari fac cursele între București și Mogoșești.

Ceva mai sus de pavilionul poștelor lângă ospătăria țărănească e »*Casa românească din Macedonia*«. Această casă e construită de peatră și acoperită cu olane și conține obiecte de industrie casnică și de argintărie, fotografii cu vederi din Macedonia, Epir și Albania.

La 12 Septembrie după aranjarea pavilionului poștelor a vizitat M. Sa Regele și acest sfânt lăcaș a nației românești.

Vr'o treizeci de eleve și elevi din școala românească din Sofia (Bulgaria) cu directorul școlii, dl V. Stroescu și d-na directoară Stroiescu au azistat la aceea serbare salutând pe M. Sa Regele cu imnul regal și la plecare cu imnul românesc și »părintească dimândare, (înștiințare).

Între comitetul de primire a fost președinte

societății macedo-române din București, dr. Leonte cu alte personalități din această societate, președintele societății macedo-române din Sofia, Alex. Trifon și alți oaspeți.

Deși e casa aceea românească din Macedonia mică, totuși stârnește bucuria tuturor Românilor, pentru că e primată, când frații noștri din Balcani pășesc singuri la o expoziție.

Fie acest pas și lucrare un bun început pentru emanciparea nației românești din Peninsula-Balcanică.

(Va urma.)

Concert, petreceri.

Reuniunea femeilor gr. or. române din Fabricul-Timișorii și provincă, aranjază »petrecere de dans« Joi, în 9/22 Nembrie 1906, în sala berăriei d'aici (Frabrikshof) în favorul scopului statuar al Reuniunii. Comitetul aranjator: Maria dr. Putici prezidentă. Nicolae Nicorescu secretariu. Biletul de persoană 2 cor., de familie 3 cor.

Oferte și suprasolviri marinimoase se primesc cu mulțămită la adresa d-nei cassiere Maria Toader (Fabric, strada Béga jobb sor nr. 20) și se vor cvită pe cale jurnalistică.

Bilete se pot procura dela numita doamnă cassieră, și din prăvălia dlui Constantin Țaran, (Fabric, piața Kossuth nr. 6).

Pentru evitarea speselor cu vestminte constișitoare (luxurioasă), damele sunt rugate a se prezentă în costum românesc.

Economie.

Arad, 19 Noembre 1906.

Se va deschide granița României pentru importul de vite?

Circulă prin ziaristică, o veste, care dacă se va adevăra, va umplea de bucurie nu numai pe cei cari sufer azi sub prețul urcat al cărnii, adică pe consumenți, ci și pe negustorii și vânzătorii de vite. E vorba anume, că din cauza scumpetei mari ce domnește în țara întreagă în prețul vitelor și al cărnii lor, să se deschidă iarăși granița României pentru importul lor, cu restricțiunea însă, ca numai un număr anumit de vite să poată intra și cari să fie cu deamănuntul vizitate de veterinari (doctori de vite) pentru că există teama să nu se răspândească boalele orientale de vite, ce se zice, că ar grasă în România. Există și propunerea, să se înființeze la acele puncte ale graniței românești pe unde vor putea intra vite, abatorii (belitoare), și numai carnea tăiată să se pună în comerț.

Asta ar fi știrea interesantă, care în împrejurările de azi, este foarte verosimilă.

Cum a ajuns lucrul în acest stadiu, nu este mai puțin interesant a se ști. Deunăzile am citit cu toții, că ministrul de agricultură al Germaniei Lodbielski și-a dat demisia și i-s'a primit. Cauza retragerii lui este tocmai în stânsă legătură cu scumpetea enormă a cărnii, ce domnește și în piața Germaniei spre paguba masei locuitorilor, și spre folosul agrarilor mari, singurii liferanți, între cari, cel mai mare econom de vite era însuși ministrul de agricultură, care nu voia să deschidă granițele Germaniei pentru importul din alte țări, unde sunt vitele mai ieftine și de prisos pentru vânzare. Situația în urma agitațiunilor pe tema asta a dovedit insuportabilă, și cancelarul Bülow, a pus în vedere împăratului retragerea sa, dacă nu primește demisiunea ministrului de agricultură.

În sfârșit ministrul de agricultură a trebuit să plece, și în locul lui a venit v. Bethmann-Hollweg, un om, care înțelegând situația precară, a luat imediat măsuri, ca să se facă posibil importul de vite de ori unde ar fi ele mai ieftine și sănătoase. În curând se va deschide deci și granița Austro-Ungară pentru Germania, ceea ce va avea de urmare un export din țara noastră. Urmarea va fi că prețurile noastre din motivul acesta se vor mai urca, deoarece este cunoscut, că și la noi se simte lipsa mare de vite, mai ales de când numărul vitelor din Ungaria, conform statisticei oficioase, în loc să crească, arată o descreștere. Între alte cauze este și anul 1904, când lipsa aproape totală de nutreț a contribuit excepțional de mult la reducerea numărului vitelor, încât în multe ținuturi, în nordul Ungariei a urmat după acel an o adevărată depecorațiune (lipsă totală de vite). Acum a mai venit și răs-

boiul vama cu Serbia, de unde aduceam anual 66.000 vite cornute. Cu Serbia nu este nici o nădejde de împăcare, doar' e cunoscut motivul războiului vama. Serbia n'a voit să comande tunurile pentru armata sa la uzinele Skoda din Bohemia, adică la fabrica din monarchia noastră, ci și-le-a comandat în Franța, unde a căpătat și un împrumut de stat, care tocmai acum a devenit perfect și încă sub condițiuni pentru împrumuturile de azi, foarte favorabile.

Din acestea rezultă că Ungaria își va deschide granițele sale pentru importul de vite din România, după-cum se vorbește în cercurile economice ale capitalei noastre.

Viitorul cel mai apropiat va decide chestiunea aceasta. Economii noștri de vite și negustorii, mai ales cei din margine, să fie deci pregătiți cu schimbările ce pot să urmeze cât de curând.

Anca.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 18 Noembrie.

INCHEEREA LA 12 ORE :

Orâu pe Aprilie. 1907 (100—clgr.)	7.50 — 7.51
Secară pe 1907.	6.70 — 6.71
Orz pe 1907.	7.42 — 7.43
Cucuruz pe 1907	5.18 — 5.19

INCHEEREA LA 5 ORE :

Orâu pe Aprilie 1907	7.49 — 7.50
Secară pe Aprilie 1907.	6.68 — 6.69
Orz pe 1907	7.46 — 7.47
Cucuruz pe 1907	5.18 — 5.20

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară : Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: gre-părechea peste 260 kgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea, 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil : Sever Bocu.

Editor proprietar : George Nichin.

Uleiul comun de pește

este de miros și gust așa de respingător, așa gra de mistuit, încât pentru copii și bolnavi gingași nici nu poate veni în combinație. Puterea mai nutritivă și de vindecare, ce posedă uleiul de pește în măsura arătată e accesibilă pentru ori-și-cine, căci în forma de *Emulsiunea lui Scott* uleiul e liberat de însușirile respingătoare. Emulsiunea lui Scott e în genere gustoasă, ușor de mistuit și de trei-ori așa de cu efect, ca uleiul comun de pește. Emulsiunea lui Scott nu cauzează nici când nici cele mai mici dureri și esercează întotdeauna o influință favorabilă vizibilă. (7)

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* e veritabilă este breveta: »un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și mișându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. BUDAI EMIL, »*Városi Gyógyszertár*«

BUDAPEST, IV. Váci utca 34—50.

Prețul unui flacon original G. 2.50

Se află în fie-care apotecă.

A N U N Ţ.

Află aplicare momentară un candidat de avocat român cu praxă bună s-au un scriitor român inițiat în afacerile advocaționale.

Doritorii să se adreseze la subscrisul.

Dr. Aurel Grozda, adv. Buttyin.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei« :

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József, tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri port.

Averi de vândut

în comuna Semlacul-mare (Morava), comitatul Timiș, cercul Dettei.

1. 1/4 sesiune: 9 holde 154 □ stângini în două mezuine și anume: în o mezuină 7 holde, în cealaltă 2 holde 154 □ stângini; aici aparțin 2 holde pășunat, competența comunei.

2. 1/4 sesiune: 10 holde cat. 432 □ stângini în patru mezuine și anume. într'unul 3 holde, în altul 2 1/2, în al treilea 2 1/2, în al patrulea 2 holde 432 □ stângini; aici aparțin 2 holde de pășunat, competența comunei.

3. Estravilane: În apropierea nemijlocită a comunei, unul de o holdă cat. 850 □ stângin, altul 800 □ stângin.

4. Intravelan: În centrul comunei, în trei străzi 2 holde cat. 1400 □ stângin vis-à-vis cu castelul domeniei, școala de stat și biserică gr.-or. română.

Estravilanele de sub 1 și 2 sunt însărcinate cu un împrumut de 7000 cor. 5 1/2 0/0 ce se poate depuriza după plac, celelalte sunt scutite de sarcini.

În comună este gară, poștă și telefon. Pe zi trenul circulează de două ori cu Timișoara, Vârșeț, Lugoj, Detta, Ciacova și Bogșa și cu baia Buziaș din apropiere. Cu toate direcțiunile drumuri bune.

Cumpărătorul ajunge în posesiune la moment.

Detailuri dă subscrisul proprietar.

Sörény Gyula,

notar,

Parác, com. Timiș, cercul central.

Când se înșală damele mai tare?

Dacă își comandă corsetele lor prin colportătoare!

Căi în casurile cele mai dese nu sunt bune. Poziții și osteniți până la mine, unde se pregătesc croinzile cele mai la modă și cele mai potrivite.

Corsete gata, îndreptătoare de talie, ce le vind în prețuri foarte ieftine.

Der deplina încredere a prea stimatelor doamne cu toată stima

PILCZ IRMA

pregătitoare de corsete

Arad, Deák Ferenc-u. 2.

Medie de folosință.

După folo înță.

Nu mai este boală de porci
dacă vei comanda vestitul praf de nutreț din Seghedin.

Promovează apetitul porcilor, le curăță m. țele, prin ce capătă sange proaspăt și curat, promovează de tot îngrășatul, după folosință porcii nu se mai îmbolnăvesc.

Preț: Unui cu ii 50 fl. și 1 cor. La comande mai mar mai ieftin. Revanzătorii au scăzământ la preț.

Se poate procura exclusiv la **Zenke Zoltán, Szeged.**

„Laboratoire Cosmetique Matilde“

Contra catharelor cele mai învechite a le **ofticeii,**

mai folositor e decât ori și ce altele **sirupul de brad Castillio.** Alina tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scurparea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fl. În casuri de tot grave și pilulile „Guajacolin“ o cutie 4 cor.

47 Klgr. cântărea dl Dr. Gera Attia din Volszánka, care din tuberculosă s'a vindecat prin sirupul de brad Castillio și de sirupul Hypophosphat

s'a îngrășat de 120 Klgr.

pul slabilor, cari doresc că se îngrășe și întărească, cel mai bun medicament e „**SYR HYPOPHOSPH. Co KUN**“, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fl.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de brad Castillio al D-tale a folosit foarte ficei mele bolnavă de consumțiune, rog cu reînțoarcerea poștei încă două sticle. **Nandrassy D. Mihály**, preot, com. Gömör, Restér, u. p. Ochtina.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela D-ta sirupul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiință liniștită medicamentele D-voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. **Alexandru Gera**, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ții delături **pistrui, petele de ficat,** so întrebuințați

CREMA-ALIFIA- SAPUNUL PUDRA MATILDE 1 coroață. 1 cor. 60 f. 80 fileri. 1 coroață.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrisă nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul **KUN ISTVÁN**

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)

HAJBUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Nrul 5460/906.

Publicare.

Pe baza concesiunii ministrului reg. ung. de agricultură Nru. 33883/906, comunele Săliște, Galiș și Tilișca dau în esplotare pe calea licitațiunei publice pădurile de brad din munții dela Piatra-albă în estensiune de 1057.3 jugere catastrale estimate la 155320 metri cubici lemn de lucru și tot acolo din pădurile de apărare în estensiune de 714.7 jug. cat. spre rărare lemnele de 36 centimet. grosime în sus (cam 25—30 fire la juger).

Licitațiunea e publică și verbală și se va ținea în 29 Decembre 1906, la 10 oare a. m. în casa comunală din Săliște.

Prețul de strigare e **698940 Cor.** vadiu să recere **60000 Cor.**

Oferte în scris se primesc și sunt a se preda înainte de începerea licitațiunei verbale conducătoriului licitațiunei, au să fie provăzute cu timbru de 1 Cor., cu suma în cifre și în litere a prețului oferit, cu vadiul în bani gata sau în hârtii de valoare admise ca cautiune și cu declarațiunea oferentului că cunoaște și să supune condițiunilor de licitare.

Sub prețul de strigare nu se vinde.

Oferte întârziate sau neinstruate conform condițiunilor, precum și oferte ulterioare nu se iau în considerare.

Firele ce sunt a se tăia din pădurile de apărare i-se socotesc cumpărătorului pe loc cu 4 Cor. 50 fl. de metrul cubic.

Reprezentanțele comunelor interesate și-au rezervat de a alege liber între oferenți.

Să observă că cantitatea lemnului din pădurile de esplotare — estimată la 155320 met. cub. — e curat lemn de lucru de brad fără scoarță și că la calcularea prețului atât lemnele de foc, rămășițele și alt soi de lemn ce sporadice să găsește în pădure nu sau luat în considerare.

Lemnele de esplotat se pot pluti pe riul Sebes pân' la Szászsebes, ear dreptul de plutire s'a ecoperat din partea comunelor interesate.

Condițiunile de licitare și de vindere se pot afla în oarele de birou la oficiul pretorial și la curatorul silvanal reg. ung. din Săliște.

Săliște, la 7 Novembre 1906.

Primpretorul cercului.

Contra rănilor

ce cu greu se pot cura și ce se repetază, contra mâncărimei, unicul sigur medicament este un extract de al meu. Vindecă fără nici o durere, și în urma lui boala nu se repetază. O sticlă, ce e indeanjuns și pravurile necesare, costă 5 coroane.

Pregătitorul și adresa:

Zenke Zoltán, Szeged.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am preluat dela Szabó Kálmán

Berăria de Pilsen și restaurantul

„Kispipa“

ce se află în strada Salacz nr. 3, sub Casina Domnească Aradană, în centrul orașului Arad, vis-à-vis de casa comitatului și hotelul Central. Aici voi pune la dispoziție renumita veritabilă bere Pilsen. Acest restaurant l-am deschis în 15 August. Aici voi servi, conform recerșințelor moderne, mâncări bune, vinuri de prima calitate și șampanie bună Vipt și ducerea acasă a mâncărilor. Servesc prompt pe lângă prețurile cele mai avantajoase, cu toată stimă:

Szabó Vincze

proprietarul a berăriei de Pilsen „KISPIPA“, fostul hotelier în Vajda-Hunyad.

NOU MOD DE VINDECARE!

Pentru vindecarea radicală

nervilor, morburilor sexuale, de piele și de sânge, dispoziții de slăbire, impotență

in urma nenumăratelor succese recomandăm cu căldură

institutul renumit de hydro-elektrotherapie

DR. MITZGER TIVADAR

Budapest, VI., Teréz-körut 44 (etagiul I).

Institutul, care e ne întrecut în felul său, e aranjat conform celor mai mari succese tehnice și igienice pe baza modului de vindecare epocal „Kataphorese“. Acest mod de tămăduire vindecă în cel mai scurt timp ori ce boală și asigură cea mai perfectă însănătoșare. In urma rezultatelor grabnice și sigure, solvirea onorariului pentru vindecare se face numai după însănătoșare. — La epistole răspund gratuit. — Săli de așteptare și de consultare separate, separate locuri de intrare și eșire.

Arangeamente de luminat Acetylén

cu baterie independentă, cu aparatul brevetat „Lux“. Desvoltătoare fără manuar, automate, sistem cu carbid .. în apă fără orice primejdie. ..

Arangeamente de lumină electrică și de transmisiuni.

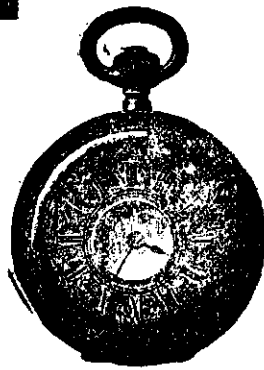
Specialitate: Baterii mici independente (Eletrogene) pentru orașe, castele, hotelurile, mori și case private. Manuară nu este, prețuri ieftine. ..

O lampă aprinsă de 16 lumini costă pe oră 1 fil., o putere reală de cal costă 6 fil.

Motoare: de benzin, gaz, de oleu .. .. ect. pentru orice scop. .. ..

Fejér és Schmidt

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după moda **juvaiericeale** atât pe bani gata cât și

IN RATE

pe lângă chezășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimit CATALOAGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit

Correspondențele să se facă în cât se poate în limba maghiară, germană sau franceză.

TELEFON 561.

FONDATA IN 1889.

Am onorul a aduce la prețuita cunoștință a P. T. public, că

prăvălia mea de ghete

din casa din strada Kazinczy nr. 1

am mutat-o

in strada Weitzer nr 2.

(palatul Minorităților) vis-à-vis de școala de fete.

Totodată fac cunoscut onoraților mei cumpărători, că mi-am aranjat prăvălia după cerințele timpului de azi după modelele din capitală, cerându-vă și pe viitor prețuitul sprijin, sânt

cu distinsă stimă:

Várhol László,

pantofar de domni și dame.

Cel mai mare galonar de mobile și podoabe femeiești din țară.

Fabrică de firețuri de mobile, galoane, crepuri, crețuri, firețuri de perdele și draperii, ciucuri, tivituri de covoare, nasturi de plapomă, rose, rețele de pat, galoane și ciucuri pentru care funebre:

FRANKEL JAKAB
SZEGED

STABILIMENTUL DE INDUSTRIE: IPAR-UTCZA 1.

SERVICIU REPEDE, PROMT ȘI IEFTIN!